Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 23. november 2026
(OR. en)

16161/26

COH 189
ENV 1428
COMPET 1404
SAN 816
EDUC 467
EMPL 451
RECH 485
TRANS 733
AGRI 856
POLCOM 427
RELEX 1567
POSEIDOM 13
POSEICAN 12
POSEIMA 12

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	15668/26
Teema:	Komisjoni teatis „Liidu üleilmse mõju tugevdamine: ELi äärepoolseimate piirkondade uus strateegiline visioon“ – Nõukogu järeldused (23. november 2026)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused, mis käsitlevad komisjoni teatist „Liidu üleilmse mõju tugevdamine: ELi äärepoolseimate piirkondade uus strateegiline visioon“, nagu need kiideti heaks 23. novembril 2026 nõukogu 4212. istungil (üldasjad (ühtekuuluvus)).

LISA

NÕUKOGU JÄRELDUSED,

mis käsitlevad komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Liidu üleilmse mõju tugevdamine: ELi äärepoolseimate piirkondade uus strateegiline visioon“

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

1. VÄLJENDAB HEAMEELT komisjoni uue teatise üle ELi äärepoolseimate piirkondade kohta „Liidu üleilmse mõju tugevdamine: ELi äärepoolseimate piirkondade uus strateegiline visioon“ (edaspidi „teatis“), mis tugineb komisjoni järjestikustele strateegiatele nimetatud piirkondade jaoks; TERVITAB samuti asjaolu, et teatise fookuses on äärepoolseimate piirkondade geostrateegiline potentsiaal ja piirkondlik integratsioon, konkurentsivõime ja parem juurdepääs ühtsele turule, kerksus ja valmisolek, sotsiaalne õiglus ja inimeste toetamine, ning tervitab teatises võetud mitmesuguseid kohustusi ja antud soovitusi;

2. TUNNISTAB äärepoolseimate piirkondade Guadeloupe’i, Prantsuse Guajaana, Martinique’i, Réunioni, Mayotte’i, Saint-Martini, Assooride, Madeira ja Kanaari saarte eripära, sealhulgas nende kaugust, saarelist asendit, väikest pindala, raskeid looduslikke olusid, majanduslikku sõltuvust mõnest tootest ning suurt haavatavust äärmuslike ilmastikunähtuste, väliste vapustuste ja kriiside korral;

3. TUNNISTAB võimalusi, mida äärepoolseimad piirkonnad pakuvad kogu liidu hüvanguks, eelkõige praeguses rahvusvahelises kontekstis, pidades silmas nende strateegilisi asukohti olulistel mereteedel ja peamistel kaubateedel, nende rolli ELi väravatena maailma, nende ulatuslikke merealasid, geograafilisi iseärasusi, mitmekesiseid ökosüsteeme ja kliimat, elurikkust ja taastuvenergia tootmise potentsiaali; TUNNISTAB, et äärepoolseimate piirkondade strateegiliste varade ja konkurentsieeliste ärakasutamine võib aidata kaasa liidu enda jõukusele, konkurentsivõimele, kerksusele, valmisolekule ja strateegilisele autonoomiale;

4. RÕHUTAB olulist rolli, mida äärepoolseimad piirkonnad võivad etendada ELi kaubanduses, piirkondlikus koostöös, julgeolekus ja kaitses, kosmosesektoris, sinimajanduses, kalanduses, põllumajanduses, biomajanduses ja biotehnoloogias, mereteaduste uuringutes ja innovatsioonis, taastuvenergias, turismis, sealhulgas kestlikus turismis, logistikas ja ELi puhtale energiale üleminekus, sealhulgas aidates kaasa mitmekesistele ja vastupidavatele väärtus- ja tarneahelatele;

5. RÕHUTAB, et püsivad piirangud, millega äärepoolseimad piirkonnad silmitsi seisavad, on toonud kaasa kõrge töötuse määra, eelkõige noorte seas, kõrge elukalliduse ja muud lisakulud, mis tulenevad geograafilisest kaugusest, madala sisemajanduse koguprodukti elaniku kohta, suurema majandusliku ebavõrdsuse ning madalama haridustaseme;

6. MÄRGIB, et äärepoolseimatel piirkondadel on oma naabruses strateegiline roll, ning TOETAB nende suuremat piirkondlikku integratsiooni, eelkõige Interregi, instrumendi „Globaalne Euroopa“ ning muude kaubandus- ja koostööalgatuste kaudu, sealhulgas majandussidemete ja piirkondlike väärtusahelate tugevdamist naabruses asuvate kolmandate riikide ja territooriumidega ning ELiga assotsieerunud territooriumidega, nagu ülemeremaad ja -territooriumid;

7. RÕHUTAB, et äärepoolseimad piirkonnad seisavad jätkuvalt silmitsi konkurentsivõime mahajäämusega, mis on peamiselt tingitud nende turu väiksusest, piiratud mastaabisäästust, kõrgest elukallidusest ja kaugusest, mis vähendavad nende atraktiivsust investeeringute jaoks; TOETAB algatusi nende varade ärakasutamiseks, strateegiliste toodete toetamiseks, konkurentsivõime ja innovatsiooni suurendamiseks, majanduse mitmekesistamise ja aruka spetsialiseerumise edendamiseks ning nende ühtsele turule juurdepääsu parandamiseks;

8. MÄRGIB, et äärepoolseimad piirkonnad on kriiside, väliste vapustuste, geopoliitilise ebastabiilsuse ja rahvusvaheliste tarneahelate häirete suhtes väga haavatavad, eelkõige oma kauguse, välistarnetest sõltuvuse ja, kui see on asjakohane, isoleeritud või ühendamata energiasüsteemide tõttu, ning TUNNISTAB seetõttu vajadust suurendada nende kerksust ja valmisolekut, sealhulgas tugevdades energiajulgeolekut ja toiduga kindlustatust, muu hulgas toetades kohalikku põllumajandustootmist, kaitstes elutähtsat taristut, tugevdades transporti ja juurdepääsetavust, mitmekesistades tarneahelaid ning vajaduse korral hõlbustades juurdepääsu strateegilisele ja kriitilisele toormele oma piirkonnas;

9. PEAB TERVITATAVAKS võetud kohustust edendada sotsiaalset õiglust ja toetada äärepoolseimates piirkondades elavaid inimesi, kes on suuremas vaesuse ohus kui Mandri-Euroopa elanikud ning kellel on raskem pääseda juurde elutähtsatele teenustele ja esmatarbekaupadele;

10. VÄLJENDAB HEAMEELT komisjoni võetud kohustuse üle tugevdada dialoogi äärepoolseimate piirkondadega ja suurendada teadlikkust nende ees seisvatest probleemidest, samuti komisjoni võetud kohustuse üle rakendada süstemaatiliselt ELi toimimise lepingu artiklit 349 ja vaadata läbi algatused, et tagada äärepoolseimate piirkondade vaatenurga integreerimine oma mõju hindamise protsessi ja komisjoni tulevaste algatuste kavandamisse;

11. NÕUSTUB, ELi rahaliste vahendite mõju maksimeerimiseks äärepoolseimates piirkondades on oluline tugevdada haldus- ja tehnilist suutlikkust; VÄLJENDAB HEAMEELT komisjoni võetud kohustuse üle täiustada oma nõustamisvahendit, et pakkuda äärepoolseimate piirkondade sidusrühmadele suuremat toetust;

12. TULETAB MEELDE, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 349 võimaldab nõukogul võtta komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga erimeetmeid, mis on suunatud eriti aluslepingute kohaldamise tingimuste sätestamisele, et võtta arvesse äärepoolseimate piirkondade eripära ja piiranguid;

13. VÕTAB TEADMISEKS teatisele lisatud esimese õigusaktide paketi, mille eesmärk on käsitleda äärepoolseimate piirkondade probleeme, mis tulenevad kehtivatest ELi õigusaktidest, ning valdkondlike õigusaktidega seoses kavandatud meetmed;

14. PEAB TERVITATAVAKS komisjoni pühendumist äärepoolseimaid piirkondi mõjutavate probleemide jätkuvale lahendamisele;

15. RÕHUTAB, kui oluline on jätkata äärepoolseimate piirkondade konkreetsete vajaduste ja probleemidega tegelemist ka edaspidi ning toetada nende kestlikku majanduskasvu, tuginedes nende ainulaadsetele eelistele.